

Róma felé! - A hajótörés

{AA 439}

Végre! Útban Rómába! „Midőn pedig elvégeztetett” – írja Lukács –, „hogymi Itáliába hajózzunk, átadák Pált, mint némely egyéb foglyokat egy Julius nevű századosnak a császári seregből. Beülvén azért egy Adramittiumból való hajóba, az Ázsia mentében fekvő helyeket akarván behajózni, elindulánk, velünk lévén a macedóniai Aristárkhos, ki Thessalonikából való.” (Ap. csel. 27:1-2) {AA 439.1}

{AA 439.2}

Pál apostol, mint láncokba vert fogoly állt a hosszú, fáradságos itáliai hajóút előtt. Az a körülmény azonban jelentékenyen enyhített sorsán, hogy Lukács és Aristárkhos elkísérhették. Pál később felemlíti a Kolossébeliekhez írt levelében Aristárkhust, mint fogolytársát (Kol. 4:10), aki azonban szabad akaratból osztozott Pál fogságában, hogy nyomorúságában szolgálatára lehessen. {AA 439.3}

Az út eleinte kellemes volt. Következő nap kiköttek Sidonban. Julius százados „emberséggel bánván Pállal, megengedé”, miután megtudta, hogy ott keresztények laknak, „hogymi barátaihoz elmenve, gondoskodásukban részesüljön.” (Ap. csel. 27:3) Az apostol ezt az engedélyt igen nagyra értékelte, miután egészségi állapota nagyon leromlott. {AA 440.1}

Miután a hajó Sidont elhagyta, ellenkező széliránnyal kellett küzdenie, és mivel ez a helyes irányból elsodorta, csak igen lassan haladt előre. A százados tehát, amikor a liciai Mirában egy nagy alexandriai hajóval találkozott, amely útban volt az itáliai partok felé, foglyait azonnal átszállította erre a hajóra. Azonban még mindig ellenszél kaptak, ami igen megnehezítette a hajó haladását. Lukács így emlékezik meg erről: „Több napon át azonban lassan hajózáva és nehezen érkezvén Knidushoz, mivel nem enged vala bennünket odajutni a szél, elhajózáva Kréta alatt Salmóné mellett. És nagy ügyel-bajjal elhajózáva mellette, jutánk egy helyre, melyet Szépkikötőnek neveznek.” (Ap. csel. 27:7-8) {AA 440.2}

Itt, hogy a kedvező szelet bevárják, rövid ideig vesztegelniük kellett. Mivel a tél már „gyorsan közelgett és a hajózás már veszedelmes vala”, a hajósok feladták a reményt, hogy az évi hajózási idény vége előtt érkezzenek rendeltetési helyükre. Egyetlen kérdés felett kellett még határozniuk, hogy Szépkikötőben maradjanak-e, avagy alkalmasabb helyet keressenek a telelésre. {AA 440.3}

Ezt a kérdést, amelyet komolyan fontolgattak, a százados végül Pál elé is terjesztette, aki megnyerte mind a hajósok, mind a katonák tiszteletét. Az apostol azonnal azt ajánlotta, hogy maradjanak helyükön. „Látom, hogy nemcsak a terhének és a hajónak, hanem a mi életünknek is bántódásával és nagy kárával fog történni e hajózás.” Azonban a kormányos és a hajótulajdonos, de az utasok és a hajósok többsége sem volt hajlandó tanácsát megfogadni, mivel a part, amelyen kikötöttek, „telelésre nem volt alkalmas. A többség azt határozta, hogy hajózzanak el onnan is, ha valami módon eljutva Fénixba, Kréta kikötőjébe, mely délnyugat és északnyugat felé néz, kitelelhetnének.” (Ap. csel. 27:10-12) {AA 441.1}

A százados a többség véleményét fogadta el. Ennek megfelelően, „mivel pedig déli szél kezdett lassan fújni”, Szépkikötőt elhagyták abban a reményben, hogy a kívánt kikötőt minél előbb elérik. „Nemsokára azonban viharos szélvész csapott le oda;” ez a hajót „elragadta és nem bírt a széllal szembe menni.” (Ap. csel. 27:13-14) {AA 441.2}

A hajó a vihartól dobálva közeledett a kis Klauda szigetéhez. Ennek védelme alatt a hajósok a legrosszabbra készültek fel. A mentőcsónak, egyetlen menedékük a hajó süllyedése esetén, a hajóhoz volt kötve, azonban minden pillanatban összezúzódhatott. Első teendő volt tehát, hogy ezt a csónakot a fedélzetre hozzák. Azután megtettek minden óvintézkedést, hogy a hajót a viharral szemben ellenállóbbá tegyék. Az a csekély védelem, amelyet a sziget nyújtott számukra, nem sokáig tartott, és csakhamar ismét a legerősebb viharba kerültek. {AA 441.3}

A vihar egész éjjel dühöngött; minden intézkedésük ellenére a hajó léket kapott. „Másnap a hajóterhet

kihányák.” Ismét eljött az éjszaka, de a vihar csak tovább tombolt. Teljes erejével dobálta a hajót ide-oda, amelynek árboca már kettétört, és vitorlái széttépve lógtak alá. Úgy rémlett, hogy a recsegő-ropogó szálfák bármely pillanatban széthullhatnak, oly erősen hányódott és ingott a hajó a vihar dühöngésében. A lék szemlátomást nagyobbodott. Valamennyien – utasok és hajószemélyzet – állandóan szivattyúzták a vizet. A fedélzeten egy pillanattal sem volt megállás senki számára sem. „És harmadnap” – írja Lukács – „tulajdon kezeinkkel hányók ki a hajó felszerelését. Mikor pedig több napon át sem nap, sem csillagok nem látszóttak, és nem kis vihar szorongatott, továbbra minden reménységünk elvétetett életben maradásunk felől.” (Ap. csel. 27:18-20) {AA 442.1}

Tizennégy napig hányódtak így a felhős ég alatt, sem napot, sem csillagokat nem látva. Azonban az apostol, noha testileg sokat szenvedett, még a legsötétebb órákban is csak bátorított, és ahol csak szükség volt, mindenütt készségesen segített. Hitben fogódzott meg a Mindenható karjában. Lelkét nyugodtan Istenre bízta. Nem aggodalmaskodott önmagáért, mert hiszen jól tudta, hogy Isten megtartja, mivel Rómában bizonyoságot kell tennie Krisztusról, igazságáról. De mélységes részvétet érzett a körülötte lévő szegény lelkek iránt, akik bűnös és süllyedt állapotukban készületlenek voltak a halálra. Midőn komoly imában könyörgött Istenhez életük megóvásáért, azt a kinyilatkoztatást nyerte, hogy imája meghallgattatott. {AA 442.2}

A viharközi kisebb csendet felhasználva, Pál felment a fedélzetre, ahol fennhangon így szólt: „Jóllehet szükséges lett volna, óh férfiak, hogy engedelmességet nékem, ne indultunk volna el Krétából és elkerültük volna ezt a bajt és kárt. Mindazáltal mostanra nézve is intelek benneteket, hogy jó reménységben legyetek; mert egy lélek sem vész el közületek, hanem csak a hajó. Mert az éjjel mellém állt egy angyala az Istennek, akié vagyok, akinek szolgálók is, ezt mondván: Ne félj Pál! A császár elé kell néked állanod. És ímé az Isten ajándékba adta néked mindazokat, kik te veled hajóznak. Annakokáért jó reménységben legyetek férfiak! Mert hiszek az Istennek, hogy úgy lesz, amint nékem megmondatott. Egy szigetre kell pedig nekünk kivetődnünk.” (Ap. csel. 27:21-26) {AA 443.1}

Ezek a szavak mindannyiukba új reménységet öntöttek. Az utasok, valamint a hajósok fölocsúdtak fásultságukból. Még mindig sok tennivaló akadt, és minden erőfeszítésre szükség volt, hogy az alámerülést elkerüljék. {AA 443.2}

A sötéten tornyosuló hullámokkal vívott küzdelmük tizennegyedik éjszakáján a hajósemperek „úgy éjfél tájban” zajt hallottak, mint valami örvénylést, és azt képzelték, „hogy valami szárazföld közelget hozzájuk. És lebocsátván a vízmérő önt, húszt ölnyinek találák, majd egy kevésse tovább menvén és ismét lebocsátván a vízmérő önt, találák tizenöt ölnyinek. És mivel féltek, hogy szirtes helyekre vetődhetnek, a hajónak hátulsó részéből négy vasmacskaát vetvén ki, kívánják vala, hogy nappal legyen.” (Ap. csel. 27:27-29) {AA 443.3}

Hajnaltájban viharos part körvonalai ködlöttek fel előttük, de a táj egészen ismeretlen volt. Oly vigasztalannak látszott a helyzet, hogy a pogány hajósok, minden bátorságukat veszítve, „el akarának menekülni a hajóból”. Azon ürügy alatt, „mintha a hajó orrából vasmacskaát akarnának vetni”, azon fáradoztak, hogy a mentőcsónakot leeresztik. Ellenben Pál észrevette alávaló szándékukat, s így szólt a századoshoz: „Ha ezek a hajóban nem maradnak, ti meg nem szabadulhattok.” A vitézek azonnal levágták a köteleket a csónakról „és ki hagyák esni azt (a tengerbe)”. (Ap. csel. 27:30-32) {AA 443.4}

A legváltóságosabb óra még előttük állt. Pál ismét bátorító szavakat intézett hozzájuk, és kérte őket, úgy a hajósokat, mint az utasokat, hogy valami táplálékot vegyenek magukhoz: „Ma tizennegyedik napja, mióta folyton étlen várakoztok, semmit sem véve magatokhoz. Azért intelek benneteket, hogy egyetek, mert ez a ti javatokra szolgál. Mert közületek senkinek sem esik le egy hajszál a fejről.” (Ap. csel. 27:33-34) {AA 444.1}

„Mikor pedig ezeket mondá, és kenyeret vón kezébe, hálákat ada Istennek mindnyájok előtt és megtörvén, kezde enni.” Erre a kimerült és elcsüggedt tömeg, 276 lélek, akik Pál nélkül teljesen kétségbeestek volna követte példáját és táplálékot vett magához. „Miótan pedig megelégedtek eledellel, a hajót könnyebbítik vala, a gabonát kihányván a tengerbe.” (Ap. csel. 27:35-38) {AA 444.2}

Időközben teljesen megvirradt; azonban tájékozódni nem tudtak, hogy tulajdonképpen hol vannak. Egy „tengeröblöt sajdítanak, melynek sima partja van, melyre végezék, hogy kihajtják a hajót, ha bírják. A

vasmacskákat azért köröskörül elvagdaldván, a tengerben hagyák, egyszersemind eloldván a kormányrudak köteleit és felvonván a nagy vitorlát a szélfúvásnak, igyekeznek vala a part felé haladni. De mikor egy zátonyos helyre találtak, ráhajtották a hajót. És az első része ugyan megakadván, mozdíthatatlanul maradt vala, a hátulsó része azonban szakadoz vala a haboknak ereje miatt.” (Ap. csel. 27:39–41) {AA 444.3}

Ekkor Pált és a többi foglyot még a hajótörésnél is rettenetesebb sors fenyegette. A katonák úgy látták, hogy miközben a partra jutni igyekeznek, a foglyokra nem vigyázhatnak. Mindenkinek elég gondja lesz, hogy saját életét mentse. A katonák viszont felelősek voltak és életükkel szavatoltak a foglyokért, hogy közülük egy se hiányozzék. Ezért elhatározták, hogy az összes foglyokat megölik. A római törvény ezt a kegyetlen eljárást jóváhagyta, és tervüket véghez is vitték volna azonnal, ha nem lett volna köztük Pál, akinek mindannyian egyenlően hálával tartoztak. Julius százados tudta, hogy valamennyien, akik a hajón tartózkodtak, Pálnak köszönhetik megmenekülésüket; de azonkívül arról is meg volt győződve, hogy az Úr volt Pállal, és ezért is félt őt megbántani. Megparancsolta tehát, „hogy akik úszni tudnak, először azok szökdössenek a tengerbe és meneküljenek ki a szárazföldre. A többiek pedig ki deszkákon, ki a hajó egyéb darabjain. És így lőn, hogy mindnyájan szerencsésen kimenekültek a szárazföldre.” (Ap. csel. 27:43) Amikor a névsort később felolvasta, senki sem hiányzott. {AA 445.1}

A hajótörötteket Melita (Málta) lakosai szívesen fogadták. „Mert tüzet gerjesztvén” - írja Lukács - „és befogadának mindnyájunkat a rajtunk való záporért és hidegért”. Pál is részt vett a munkában, hogy társai segítségére legyen. Miután „sok venyigét szedett és tűzre tette, egy vipera a melegből kimászva, az ő kezére ragada.” A körülötte álló bennszülöttek rettenetesen megijedtek és amikor láncairól látták, hogy Pál fogoly, így szóltak egymáshoz: „Nyilván gyilkos ez az ember, kit nem hagyja élni a bosszúállás, noha a tengerből megszabadult.” Pál pedig lerázta és bedobta az állatot a tűzbe, anélkül, hogy árthatott volna neki. Ismerve a kígyó mérgező voltát, a nép azt várta, hogy Pál a következő pillanatban borzalmas kínok között fog összerogyni. „Mikor azonban sok ideig vártak és látták, hogy semmi baja nem lesz, megváltoztatva értelmüket, istennek mondják vala őt.” (Ap. csel. 28:2–6) {AA 445.2}

Három hónapig tartózkodtak a hajó utasai Melita szigetén. Ezalatt Pálnak és munkatársainak alkalmuk nyílt, hogy az evangéliumot prédikálják, és az Úr láthatóan munkálkodott általuk. Pál kedvéért az egész hajótörött társasággal szeretettel bántak; igyekeztek szükségleteiket minden tekintetben kielégíteni, és amidőn Melitát elhagyták, ellátták őket minden szükséges útravalóval. Ott-tartózkodásuk főbb eseményeit Lukács röviden így foglalja össze: {AA 446.1}

„Annak a helynek környékén valának pedig a sziget főemberének, név szerint Publiusnak mezei jószágai, ki befogadván minket, három napig nagy emberségesen vendégül látott. Lőn pedig, hogy a Publius atyja hideglelésben és vérhasban betegen fekvék. Kihez Pál beméne, és minekutána könyörgött, kezeit reávetve, meggyógyítá őt. Minekutána azért ez megtörtént, egyebek is, kik betegek valának a szigeten, ő hozzá jövének és meggyógyulának. Kik nekünk nagy tisztességet is tőnek, és mikor elindulánk, a szükséges dolgokkal ellátának.” (Ap. csel. 28:7–10) {AA 446.2}